

METSÄAMMATTILAISET KAIPAAVAT KOULUTUSTA SUOMETSIIEN KÄYTTÖÖN LIITTYVISTÄ ASIOISTA

Osaamista suometsien kestävään käyttöön -hanke

Hankkeen yhtenä tehtävänä on kartoittaa kyselyn avulla metsäalan opettajilta ja työelämän edustajilta ajatuksia suometsien käytön koulutuksen kehittämiseen. Selvityksen perusteella hankkeessa suunnitellaan koulutuspaketti metsäalan toimijoille.

NELJÄ VIIDESTÄ VASTAAJISTA KAIPAA LISÄKOULUTUSTA

Syys-lokakuussa 2021 toteutettujen kyselyiden perusteella noin 80 % kyselyyn vastanneista koki tarvitsevänsä lisäkoulutusta liittyen suometsien kestävään käyttöön. Lisäkoulutusta kaivattiin etenkin suometsien hoidon perusasioista, jatkuvasta kasvatuksesta, hiiliviisaasta suometsien hoidosta ja käytöstä sekä vesitalouden merkityksestä ja kunnostusojituksesta. Perustutkinto-opiskelijoiden opetuksessa tulisi vastaajien mielestä painottaa erityisesti puunkorjuun suunnittelua, erilaisia hakkuutapoja ja metsän käsittelyn vaihtoehtoja, koneella työskentelytapoja erityisesti turvemilla, luonnon monimuotoisuuden huomioimista sekä metsäkoneen varustelua.

VASTAAJAT

Opettajakyselyyn saatiin määräaikaan mennessä 37 vastausta 11 koulutuksenjärjestäjältä.

Työelämäkyselyyn puolestaan tuli 19 vastausta 18 eri toimijalta.

Opettajakyselyn vastaajista 70 % (26 kpl) opetti metsäkoneenkuljettajia, 16 % (6 kpl) metsuri-metsäpalveluiden tuottajia ja 14 % (5 kpl) valitsi vaihtoehdon ”muu”.

Työelämäkyselyn vastaajista 3 kpl oli metsäkoneurakoitsijoita tai metsäkoneenkuljettajia, 7 kpl puukaupan tai puunkorjuun asiantuntijoita ja 9 kpl muita (mm. tutkija, erityisasiantuntija, metsänomistajien edunvalvoja, johtaja, oja- ja tieasiantuntija ja suunnittelija).

VASTAAJIEN OMA OSAAMINEN

Sekä opettajista että työelämän edustajista noin viidesosa koki, että heidän osaamisensa suometsien käyttöön ja puunkorjuuseen liittyen oli ajan tasalla.

Opettajista 41 % toivoi lisäkoulutusta yleisesti suometsien kestävästä käytöstä ja 38 % toivoi lisäkoulutusta tietyistä yksittäisistä osa-alueista. Työelämän edustajista 17 % halusi lisäkoulutusta yleisesti ja 16 % jostain tietyistä osa-alueista.

Opettajat toivoivat lisäkoulutusta etenkin jatkuvasta kasvatuksesta, puunkorjuusta, hiiliviisaasta suometsien hoidosta ja käytöstä sekä kunnostusojituksesta.

Työelämän edustajat toivoivat lisäkoulutusta etenkin suometsien hoidon perusasioista, vesitalouden merkityksestä, suometsien hoidon suunnittelusta sekä hiiliviisaasta suometsien käytöstä.

KYSELYN TOTEUTUS

Toisen asteen metsäalan opettajille sekä Kpedun ja Sedun työelämäkumppaneille suunnattu kysely toteutettiin syys-lokakuussa 2021. Opettajakyselyn linkki lähetettiin sähköpostitse kaikille metsäkoneenkuljettaja- ja metsuri-metsäpalveluntuottajakoulutusta tarjoaville oppilaitoksille. Työelämäkyselyn linkki lähetettiin Kpedun ja Sedun työssäoppimispaikkoihin, lähialueiden metsänhoitoyhdistyksille, koneyrityksille ja toimihenkilöille.

Molempien kyselyiden tulokset kokonaisuudessaan löytyvät hankkeen nettisivulta:

www.kpedu.fi/opetasuometsää/materiaalit

LUONNON MONIMUOTOISUUDEN HUOMIOIMINEN

Opettajien kyselyssä kysyttiin tärkeimpiä huomioita otettavia asioita, kun perustutkinto-opiskelijoille opetetaan luonnon monimuotoisuuteen liittyviä aiheita. Kysymykseen tuli 29 vastausta, joista monessa oli lueteltu useita tärkeitä asioita. Yli 5 mainintaa saivat riista, vaihettumis- ja suojavyyhykkeet sekä pienvedet, suotyyppien tunnistaminen ja opaskasvit, metsälain 10§ mukaiset kohteet sekä muiden monimuotoisuudelle tärkeiden ja/tai harvinaisten elinympäristöjen tunnistaminen.

MITÄ ASIOITA TULISI OPETTAA PERUSTUTKINTO-OPISKELIJOILLE?

Kyselyssä oli lueteltu 25 eri aihetta, joista jokaisesta pyydettiin arvioimaan, miten tärkeää sitä olisi opettaa perustutkinto-opiskelijoille. Opettajakyselyssä eniten ”täytyy ehdottomasti opettaa” -mainintoja saivat: hakkuutapa ja puunkorjuun suunnittelu, kasvatus- ja uudistushakkuut, koneella työskentelytavat (turvamaa vs. kivennäismaa), luonnon monimuotoisuuden huomioiminen sekä metsäkoneen varustelu turvemaiden puunkorjuuseen. Työelämäkyselyssä vastaavia mainintoja saivat eniten: kasvatus- ja uudistushakkuut, luonnon monimuotoisuuden huomioiminen, hakkuutapa ja puunkorjuun suunnittelu, koneella työskentelytavat (turvamaa vs. kivennäismaa) sekä puuston käsittelyn vaihtoehdot.

Opettajakyselyssä eniten ”ei tarvitse opettaa” -mainintoja saivat: toteutus- ja vesiensuojelusuunnitelman laatiminen, lannoituksen vaikutus hiilitaseeseen sekä ojitustekniikan hallinta. Vastaavia mainintoja eniten saivat työelämäkyselyssä lannoituksen vaikutus hiilitaseeseen, suometsien kestävä hoidon suunnittelun toimintamalli, vesiensuojelun suunnittelumenetelmät ja työkalut, ojituksen vaikutus hiilitaseeseen sekä toteutus- ja vesiensuojelusuunnitelman laatiminen.

OPINTOKOKONAISUUDEN LAAJUUS JA KOULUTUKSEN JÄRJESTÄMINEN

Opettajia pyydettiin arvioimaan, mikä olisi sopiva laajuus suometsien käytön koulutuspaketille sekä pitäisikö se järjestää omana tutkinnonosanaan vai integroida jo olemassa oleviin tutkinnon osiin. Suosituimmat vastaukset koulutuspaketin laajuudelle olivat 10 osp (19 vastausta) ja 20 osp (16 vastausta). Koulutuksen järjestämistavassa vastaukset menivät lähes tasan. 18 vastaajan mielestä koulutus olisi hyvä järjestää omana tutkinnonosanaan ja 19 vastaajan mielestä integroituna olemassa oleviin tutkinnonosiin.

Lisätietoja:

Katri Kulkki: katri.kulkki@kpedu.fi

Johanna Salla-Uitto: johanna.salla-uitto@sedu.fi

HANKKEEN PERUSTIEDOT:

HANKEKUMPPANIT

- Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä (Kpedu)
- Seinäjoen koulutus-
kuntayhtymä (Sedu)
- Suomen metsäkeskus

TOIMINTA-AIKA

- 1.4.2021-31.12.2022

HANKEALUE

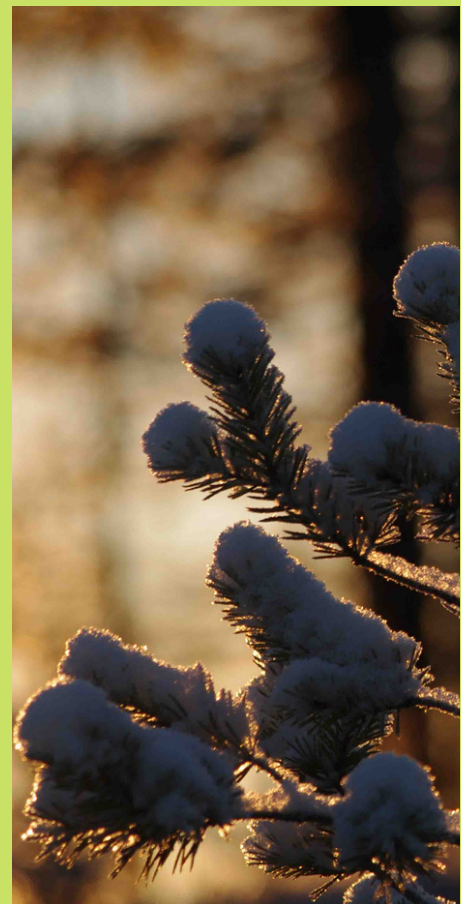
- Keski- ja Etelä-Pohjanmaan maakunnat

BUDJETTI

- 52 200 €

RAHOITTAJA

- Metsämiesten säätiö

Hankkeen rahoittaa Metsämiesten Säätiö. Lahjoitukset ja säätiöfuusiot ovat tärkeä osa Säätiön yleishyödyllisen toiminnan vaikuttavuutta. www.mmsaatio.fi